

**RAPORTUL CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE PRIVIND COOPERAREA VIITOARE
DINTRE AIRBUS HELICOPTERS ȘI IAR SA PENTRU REALIZAREA ELICOPTERULUI DE
TIP H215M**

După cum cunoașteți, există o colaborare de aproape 50 de ani între Airbus Helicopters și IAR SA, în ceea ce privește fabricația de elicoptere IAR 316B Alouette III și IAR 330 PUMA.

În baza acestei colaborări:

- *din anul 1971, IAR Brașov a fabricat peste 200 elicoptere IAR-316B AlouetteIII sub licență Aerospatiale – acum Airbus Helicopters, ex Eurocopter-din care un număr de 75 elicoptere au fost exportate în diverse versiuni și echipări.*
- *din anul 1974, IAR Brașov a fabricat elicoptere 330 L PUMA sub licență Aerospatiale:*
  - *167 elicoptere PUMA, din care 61 au fost exportate;*
  - *50 structuri complete de elicoptere PUMA, care au fost exportate.*

Societatea IAR SA și colaboratorii săi au asigurat, din momentul fabricării și până în prezent, toate lucrările de mentenanță și modernizare a acestor elicoptere, precum și suportul necesar, în vederea asigurării nivelului operational, permanent și eficient, al flotelor de elicoptere deținute de Ministerul Apărării Naționale, prin SMFA și SMFN, Serviciul Român de Informații și Ministerul de Interne.

IAR SA, ca agent economic integrator, și furnizorii săi, Turbomecanica SA București, Aerostar SA Bacău, Aeroteh SA București, Aerofina SA București, etc, posedă:

- *facilități industriale*
- *experiență în domeniul integrării / personalizării / modernizării / MRO pentru elicoptere*
- *personal înalt calificat în domeniul industriei de aviație*
- *know-how specific*
- *autorizări și certificări*

care le permit abordarea oricărui program de dotare cu elicoptere, conform necesităților instituțiilor din cadrul Forțelor Sistemului Național de Apărare, în baza unor programe de cooperare tehnologică și industrială cu parteneri externi.

Având în vedere faptul că:

- *Airbus Helicopters și IAR SA au creat în comun compania Airbus Helicopters România (AHRo), al cărei scop este de a efectua lucrări MRO la elicoptere din gama AH pentru piața externă și internă Airbus Helicopters intenționează să-și dezvolte în continuare amprenta de lungă durată în România, prin extinderea capabilităților și a portofoliului de produse și servicii, bazându-se pe capabilitățile industriale și competențele în aeronautică din România,*
- *Airbus Helicopters a înființat o filială deținută integral în România, și anume Airbus Helicopters Industry (AHIR), al cărei scop este de a asambla și livra elicoptere H215/H215M pentru clienții săi din întreaga lume, pentru care a construit o facilitate industrială de cca 10.000 mp,*
- *Airbus Helicopters dorește ca elicopterele IAR 330 L PUMA deținute de Ministerul Apărării Naționale din România să fie înlocuite de elicoptere de tip H215M ce vor fi realizate împreună cu IAR SA în baza unui contract de cooperare industrială și comercială (conform anexei) și livrate beneficiarului de către IAR SA, în calitatea sa de prim contractor,*
- *În condițiile în care Consiliul European din decembrie 2016 a făcut apel la o mai bună cooperare europeană în materie de securitate și apărare, proiectul H215 al Airbus Helicopters în România ar fi emblematic în domeniul cooperării industriale europene pentru viitorul Uniunii,*

și având în vedere faptul că:

- Ministerul Economiei dorește ca teza implementată în Strategia națională de apărare a țării 2015-2019, "Adaptarea industriei de Securitate la cerințele de înzestrare ale forțelor armate și la nivelul concurențial", să devină pilonul principal de dezvoltare a industriei de apărare a țării,
- Ministerul Economiei și-a propus ca prioritate stabilirea planului de participare pentru 10 ani a industriei naționale de apărare la realizarea Programului de achiziții strategice pe următorii ani ai M.Ap.N.,
- Ministerul Economiei dorește implicarea operatorilor economici naționali cu capital de stat și privat în realizarea unora dintre aceste produse prin programe de cooperare tehnologică și industrial cu parteneri externi, care să le permită saltul tehnologic necesar integrării produsului final, dar și realizarea mentenanței pe întreg ciclul de viață al acestuia

și ținând cont de faptul că:

- în acest moment, la Ministerul Apărării Naționale se efectuează un studiu privind programul de dotare a armatei române cu elicoptere,
- Ministerul Apărării Naționale din România se află într-un proces de afirmare a nevoilor sale în ceea ce privește achiziționarea unor elicoptere multi-rol, militare, cu scopul de a-și înlocui flota de elicoptere IAR 330 L PUMA, atunci când acestea vor ieși din exploatare,
- Ministerul Apărării Naționale din România are în derulare un program de reparație capitală a elicopterelor IAR 330 PUMA SOCAT, din care 4 buc în anul 2017 și alte 8 buc în următorii ani,
- Ministerul Apărării Naționale din România are în derulare un program de revitalizare și modernizare a unui număr de 7 elicoptere IAR 330 L PUMA, în perioada 2017-2019, cu opțiunea creșterii acestui număr cu încă 5 aparate în următorii ani

IAR SA este interesată să intre într-un program de cooperare de lungă durată cu Airbus Helicopters, care să-i asigure:

- înnoirea portofoliului de produse din cadrul obiectului de activitate: lucrări de personalizare a elicopterelor H215M, fabricația de subansamble și executarea lucrărilor de MRO pentru acest tip de elicopter, precum și fabricația altor părți componente pentru lanțul de fabricație și distribuție al Airbus Helicopters
- dezvoltarea unei baze industriale competitive pentru elicoptere, care să permită pe termen lung ocuparea forței de muncă cu înaltă calificare, fie în mod direct, fie în mod indirect, prin subcontractanții societății,
- transferul de know-how,
- posibilitatea reabilitării / modernizării facilităților industriale ale societății, în vederea atingerii standardelor de calitate care se impun,
- obținerea unor noi competențe care urmează să fie recunoscute prin certificări și autorizări,
- consolidarea relației comerciale cu Airbus Helicopters, care să-i permită asigurarea necesarului de importuri de completare necesare îndeplinirii sarcinilor contractuale asumate de societate: reparația capitală a elicopterelor PUMA SOCAT, revitalizarea și modernizarea elicopterelor 330 L PUMA pentru misiuni căutare-salvare, menținerea în stare de operabilitate a întregii flote de elicoptere deținute de instituțiile din cadrul Forțelor Sistemului Național de Apărare.

Având în vedere cele de mai sus, Airbus Helicopters și IAR SA doresc să revitalizeze relația de cooperare în domeniul fabricației de elicoptere, prin implicarea comună în programul elicopterului multi-rol H215M, în baza unui Contract General care să prezinte principiile cheie, industriale și comerciale, ale respectivei cooperări.

Menționăm câteva dintre prevederile Contractului General, care vor influența decisiv activitatea Societății IAR SA pe termen mediu și lung:

- IAR SA va avea calitatea de prim-contractor în relația contractuală cu Ministerul Apărării Naționale (cu toate avantajele și responsabilitățile ce decurg din aceasta), fiind responsabilă cu activitatea de personalizare a elicopterelor H215M, conform cerințelor beneficiarului
- IAR SA va fi autorizată de către Airbus Helicopters ca Centru de Personalizare pentru elicopterele H215M
- IAR SA va fi susținută de Airbus Helicopters în obținerea tuturor licențelor sau autorizațiilor necesare, cerute de autoritățile românești, în scopul de a vinde elicoptere H215M personalizate

- IAR SA va primi de la Airbus Helicopters toată documentația tehnică și software-ul necesar pentru îndeplinirea corespunzătoare a părții de activitate ce îi revine în acest proiect
- Airbus Helicopters va oferi programe de școlarizare a personalului tehnic, precum și asistența tehnică necesară derulării activităților ce îi revin în cadrul acestui program
- Airbus Helicopters va comercializa și promova personalizarea elicopterelor H215M proiectate de IAR SA către potențiali clienți externi
- IAR SA va asigura activitățile de mentenanță pentru elicopterele H215M, inclusiv cele de reparație capitală, ceea ce va însemna un volum de activitate important pe termen mediu și lung.

De asemenea, Airbus Helicopters și IAR SA convin prin Contractul General, să examineze împreună alte domenii de cooperare posibile, cum ar fi, dar fără a se limita la:

- fabricarea de aerestructuri:
  - aerestructuri metalice clasice
  - piese din structuri metalice tip fagure
- fabricație de cablaje electrice
- fabricație de piese ale ansamblelor mecanice.

Prin acest program, România și IAR SA se reînscriu în lista mondială a producătorilor de elicoptere.

Părțile au convenit ca detaliile complete ale cooperării lor să facă obiectul unui contract de cooperare definitiv, care urmează să fie definit și semnat de către părți înainte de încheierea vreunui contract cu Ministerul Apărării Naționale, sau cu o altă instituție din cadrul Sistemului Național de Apărare.

Ion Rareș POPESCU

PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE

